

İSTANBUL YAŞLILIK GÜNLERİ

İSTANBUL
Yaşlılık Çalıştayı Kitabı

Yaşlılara Bakım Modelleri
Sağlıklı Yaşlanma ve Yaşlıların Sağlık Sorunları
Yaşlılık ve Sosyal Güvence / Sigorta Sistemleri,
Mimari / Teknolojik Çözümler

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İSTANBUL YAŞLILIK GÜNLERİ
“İSTANBUL YAŞLILIK ÇALIŞTAYI KİTABI”

20 MART 2012

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
İstanbul Darülaceze Müdürlüğü

İstanbul Darülaceze Müdürlüğü Yayın No:5

Editörler

Prof.Dr.Ali Rıza ABAY
Yüksel BEKAROĞLU DOĞAN

Çalıştay Düzenleme Kurulu

Prof.Dr.Ali Rıza ABAY
Prof. Dr. M. Akif KARAN
Dr. Muzaffer SARAÇ
İsrafil AYDIN
Hakan FARIMAZ
Dr.Nurullah YÜCEL

Çalıştay Sekreteryası

Yüksel BEKAROĞLU DOĞAN
Zeynep LAÇIN

Kayıt Çözümleme

Bediha ŞİMŞEK
Muzaffer ÇEVİK
Sedat KARAKIŞ
Serkan EREBAK
Yasemin CAMCI
Yüksel BEKAROĞLU DOĞAN
Zeynep LAÇIN

Redaksiyon

Nurhayat KIRIŞMAN

Grafik Tasarım

Zeynep EROL SULTANOĞLU

Basım Yılı

2012

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
GİRİŞ	9

I.BÖLÜM: ÇALIŞMA GRUPLARI

1. Çalışma Grubu “Yaşlılara Bakım Modelleri”	15
1.1. Giriş	16
1.2. İsveç Örneğinde Sosyal Hizmetler, Yaşlı Hizmetleri, Birey Odaklı Bakım	18
1.3. Türkiye’de Yaşlı ve Evde Bakım Hizmetleri, Hizmet Sunucular	22
1.4. Bakım Hizmetleri Terminolojisi, Tarihsel Perspektiften Bakım Modelleri	26
1.5. Sosyal Hizmet Bilim Teorisine Göre Bakım Modelleri, Birey Odaklı Bakım	32
1.6. Türkiye Şartlarında Toplum Temelli Bakım Modelleri Mümkün (mü?), Uzman İhtiyacı	34
1.7. Model Arayışlarında Yaşlı Profili Tanımak, Sürece Dâhil Etmek	36
1.8. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Bakım Hizmetleri Algısı	39
1.9. Bakım Sürecinde Ailenin Desteklenmesi, İsveç Modeli	40
1.10. Her Kuşak İçin Manevi Bakım	44
1.11. Eleştirel Sosyolojik Bir Yaklaşım; Teoride ve Pratikte Bakım Hizmeti	48
1.12. Ankara Örneğinde Alternatif Bakım Modelleri “tele care” “tele bakım”	50
1.13. Bakım Hizmetlerinde Standardizasyon, Akreditasyon, İsveç Örneği	54
1.14. Mevzuat Eksikliği, Yetki ve Sorumluluk Kimde?	61
1.15. Sağlık Hizmetleri ve Sosyal Hizmetler, Eşgüdümlü Çalışmanın Önemi Üzerine	63
1.16. Ara Eleman İhtiyacı, Yaşlı Bakıcısı, İŞKUR’un Eğitim Projesi Üzerine	65
1.17. İsveç Örneğinde Bakım Veren; Yaşlı Bakım Personeli, Hemşire Yardımcısı, Hemşire	69
1.18. Bakım Hizmetleri, Sosyal Çoğulculuk, Kuşaklar Bir Arada	71
1.19. Yaşlı Perspektifinden Evde Bakım, Toplum İçerisinde Yaşlanma	73
1.20. Tüketen Meslek; Yaşlı Bakıcılığı, Tükenmişlik Sendromunun Sonuçları Üzerine ...	75
2. Çalışma Grubu “Sağlıklı Yaşlanma ve Yaşlıların Sağlık Sorunları”	79
2.1. Giriş	80
2.2. İstanbul’da Yaşlıların Sağlık Hizmetine Ulaşımındaki Engeller	83
2.3. Uzun ve Kaliteli Yaşam İçin Yaşlılarda Koruyucu Tedbirler	97
2.4. Beslenme Modeli	113
2.5. Yaşlı Bireylere Vitamin Desteği	115
2.6. Malnütrisyon	116
2.7. Yaşlanma, Çevresel Faktörler	119
2.8. Sağlık Kurumları ve Bakımevlerinde Beslenme Sorunları	119
2.9. Yaşlılarda Akılcı İlaç Kullanımı ve İlaç Kullanımının Azaltılması	123
2.10. Yatağa Bağımlı ve Terminal Dönem Yaşlıların Sağlık Sorunları	130
3. Çalışma Grubu “Yaşlılık ve Sosyal Güvence – Sigorta Sistemleri, Mimari – Teknolojik Çözümler”	140

3.1. Giriş.....	141
3.2. Yaşlıların Bağımsız Yaşaması, Teknolojik Destek, Jade Projesi	145
3.3. Teknoloji Destekli Evde bakım, Eleştirel Bir Yaklaşım	149
3.4. Evde Bakım Versus Kurumsal Bakım (mı?)	153
3.5. Evde Bakım Teknolojilerinin Uygulanabilirliği Üzerine	154
3.6. Türkiye’de Değişen Yaşlı, Yaşlılık Algısı	158
3.7. Yaşlı Bakımı İçin Alternatif Finans, Destek Politikaları	159
3.8. Yaşlı Bakımının Lokomotifi “Yaşlı Bakım Personeli”	161
3.9. Yaşlı Bakımı Perspektifinden Türkiye’de Durum ve Mevzuat Analizi	162
3.10. Türkiye Yaşlı Bakımında Avrupa Ülkeleri İçin Alternatif Olabilir mi?.....	163
3.11. Sosyal Bakım Sigortası	166
3.12. Dünya’da Evde Bakım Uygulamaları, Finansman	170
3.13. Politikalar, Bakanlıklar ve Mevzuatlardan Politika, Bakanlık ve Mevzuata	175
3.14. Yaşlı Bakımında Bütüncül Bir Yaklaşım, İstanbul Modeli	176
3.15. “tele care” Ankara Modeli	179
3.16. Yaşlılık, Bakım ve Mimari, Kent Mimarisi, Multi-disipliner Yaklaşım.....	182
3.17. Türkiye Gerçekliğinde Yaşlıların İş Gücüne Katılımı	188
3.18. Sosyal Hizmetler ve Gönüllülük	191

II. BÖLÜM: SONUÇ BİLDİRGELERİ

1. Çalışma Grubu Sonuç Bildirgesi	203
2. Çalışma Grubu Sonuç Bildirgesi	208
3. Çalışma Grubu Sonuç Bildirgesi	212